www.lisvisnyk.com.ua

ЛВ

Лісовий вісник

№4 (55) 2016

подорожуємо разом

Земля щасливих людей

(СТОР. 15)

сторінками історії

жартома і всерйоз

На кого полює жінка?

З еволюційним розвитком суспільства мисливство трансформувалось і втратило значення як промисел людини із добування їжі. А з початком XX ст. воно все більше набуває рекреаційного значення, коли чоловіки мали змогу продемонструвати влучність пострілу, гостроту зору, психологічні та фізичні дані при добуванні дичини. Мисливські трофеї ставали головним предметом гордості, їх демонстрували на численних виставках. Змінилася також і роль жінки у суспільстві – з берегині сімейного вогнища, коли вона вірно чекала з полювання чоловіка, – до опанування цього мистецтва всупереч забобонам, що жінка на полюванні приносить нещастя. Хоча відомо, що у давніх греків та римлян покровителями полювання були Богині – відповідно Артеміда та Діана. Тож на що і як полювало жіноцтво? Сьогодні покажемо, як про це розповідали та жартували на початку XX ст.

Часто жінки не брали безпосередню участь у полюванні, а супроводжували своїх знатних чоловіків. Зокрема у Карпатах, у мисливських угіддях Яна Ліхтенштейна, полював князь Дон Мігуель Бранганца, де його супроводжувала жінка Тереза. Традиція брати на полювання жінок була у графів Потоцьких.

Жіноче полювання мало гендерні особливості. Якщо чоловіки зосереджувалися на добуванні мисливських трофеїв, то жінки велику увагу приділяли своєму одягу. Старі світлини з полювань у Галичині свідчать, що жіноча мода часто змінювалася: від костюмів амазонок – до строгих спідниць міді у 30-х рр. XX ст. і до сучасних мисливських костюмів унісекс. Навіть найдорожча англійська зброя часто була для жінок-мисливців модним театральним аксесуаром для хизування, а не знаряддям для добування дичини. Проте деякі галицькі жінки-мисливці таки могли похвалитися й влучними пострілами та гідними трофеями.

Однак місця полювання жінок не об-

межувалися мисливськими угіддями, а жіноча зброя – рушницею чи карабіном. Так, «Глянцевий часопис» (тижневий ілюстрований журнал), який виходив у Кракові у міжвоєнний час, зазначав, що головна зброя жінки – у її сумочці: це – пудра, губна помада, олівець для очей. Найкраще у жінок виходить постріл не з мисливської зброї, а очима в чоловіків, при чому цілять вони у найвразливіше місце – серце. Крім того, жінки – злісні браконьєри, бо полюють у будь-який час, будь-якому місці на недозволений вид.

Повернувшись на якесь століття

назад, можна спостерігати, що мисливська преса кепкувала іноді з жіночих полювань, переводила їх в іншу площину. Так, із великим гумором описані жіночі полювання без правил. Якщо чоловіки полювали у лісових мисливських угіддях, то жінки мали свою територію для полювання, а саме: танцювальні майданчики, ресторани, карнавали. У цих угіддях жінки полюють, відповідно, без посвідчення мисливця, без ліцензії, не платять жодного податку, не зважають на жоден закон чи етику. Але жінки ніколи не проводять колективних полювань, радше індивідуальні. Слід сказати, що ці полювання – дуже результативні. Проте які б правила вони не порушили, для них немає жодного покарання.

Як мисливець без рушниці, так і жінка не може уявити своє життя без карнавалу. Там добувають чоловіків, наречених, коханців. Полюють навіть заміжні жінки, підшукуючи чоловіків для своїх доньок. Під час карнавалу дозволяється добувати чоловіків будь-якого статусу і будь-якої якості. Крім того, жінка є небезпечною для здобичі весь рік, а під час карнавалу – особливо, бо має тисячу засобів, щоб їх добути. Жінка-мисливець стоїть значно вище професійних ловців, бо стріляє з такої зброї, яку вони навіть не тримають у руках. Кожен мисливець обдурює після полювання, а жінка – під час полювання, бо обман – це і є найкраща зброя. Вона може виставляти такі капкани, які ми, мисливці-чоловіки, не вміємо. А приманкою для цього служить чоловіча слабість до жінок. Раз нас заманюють декольтованим бюстом, раз – голими руками чи плечима, а часто чоловіки зваблюються на рожеві панчішки чи коротку спідницю. І коли ми на цю принаду клюємо, то капкан затискається.

Карнавал для полювання – це найкращий час, так як дичина – чоловіки – у цей час втрачають нюх, слух, зір. Словом, стають, як глухарі під час токовища.

Тож якщо чоловік не хоче бути впольованим, він не повинен взагалі виходити зі свого дому під час карнавалу і чекати аж до початку посту, коли на чоловіків полювати заборонено.

Проте з розповіді однієї жінки, яка часто виходить на полювання, випливає, що вполювати чоловіка стає все важче з огляду не на кількість, а на якість. На танці все частіше приходить один молодняк або старі козли. Якісна дичина тримається своїх усталених корпоративів.

Тому жінки, які собі знають ціну, у молодняк та старих козлів навіть не стріляють, бо не варто витрачати набоїв. Такі екземпляри падають навіть від пострілу шампанського.

Гендерна обставина породила багато забобонів та міфів при полюванні. Була прикмета, що коли дорогою на полювання мисливець зустріне жінку (особливо стару), то йому не пощастить. Цю особливість мисливці приписують поганим жіночим очам. Дослідник мисливських забобон Юліан Ейсмонд у своїй книзі (1926 р.) вбачав у них багато раціонального. На його думку, коли мисливець, йдучи на полювання, побачить гарну молоду жінку, то ця обставина підносить його віру у власні сили. У свою чергу, зустріч перед полюванням «із старою бабою спустошує наші сили». Забобони слугували мисливцям при невправній стрільбі, бо йому гарна жінка не показала коліно. Крім того, поганою прикметою у мисливців вважалося повертатися з дороги за забутою річчю. Це повернення, без сумніву, приносило невдачу на полюванні. Але у такому випадку мисливець міг завжди виправдатися за те, що вернувся порожнім із полювання.

Олег ПРОЦІВ

Княгиня Любомирська з трофеєм (16-ка), добутим 28.10.1935 р. у мисливських угіддях греко-католицької митрополії, Перегінськ.

Від редакції: у наш час серед мисливців є багато жінок, які дуже серйозно ставляться до полювання на звіра. Тим більше, сучасне суспільство все частіше спонукає жінку покладатися на свої сили. Відтак, хто на кого полює тепер – чоловіки на хороших жінок чи жінки на хороших чоловіків, – складно визначити. А от у мисливських угіддях, та й віднедавна – на полі бою, у захисті Батьківщини, справжня людина статі не має.